

Føtter som lekker, – og litt til

For en del som har lymfødem viser det seg at lymfevæsken lekker, og det fra flere steder, – det er bare ikke så mange som har snakket om det. Mange tror derfor at de er alene om sine problemer, – men slik er det ikke. Vår medsøster X opplevde lekkasje av lymfevæske i hele 10 år før hun fikk diagnose lymfødem.

Fortalt til Tone Guettler

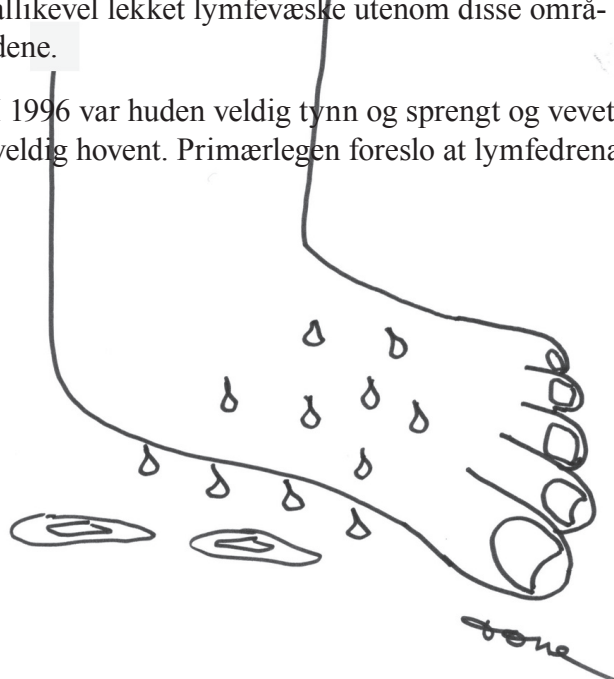
Illustrasjon: Tone Guettler

Lekkasjen startet 1986 – da lekket det fra ankene og nedover. Det var mest oppe fra fotryggene, men også fra selve fotbladene. Føttene hadde hele tiden tett i tett med små blemmer, som bittesmå vannkopper. Etter en tid så det etter hvert ut som eksem, – og ble også behandlet som eksem.

Når blemmene sprakk ble det vått, det ble klissete og det ble vond lukt, – noe som kanskje ikke er så merkelig når vi tenker på at det dreier seg om føtter. X hadde sårbandasjer på føttene hele tiden, føttene var våte konstant, og etterhvert var de også hudløse. Hun ble i hele 10 år behandlet på hudavdelingen på Ullevål sykehus med salver, UVB-stråling, cellegift og grensestråling.

Det som hjalp best var desinfiserende bad i ”fiolett vann” (sannsynligvis kaliumpermanganat, 5%-oppløsning, fortynnet 50 ganger) som også lindret. Det ble etterfulgt av pålegging av noe de kalte ”ny hud” – noen svært tynne ark av et hudlignende materiale som ble klippet til og lagt på huden. Men allikevel lekket lymfevæske utenom disse områdene.

I 1996 var huden veldig tynn og sprent og vevet veldig hovent. Primærlegen foreslo at lymfedrena-

sjе kanskje kunne være en lindrende behandling – og hun kom til en som kunne komplett fysikalsk lymfødembehandling. Det som da skjedde var at etter to uker med intensivbehandling så ble både lekkasjen og hovenheten verre, og behandlingen ble derfor gitt en to ukers pause. Deretter fulgte ny intensivbehandling, – og fra da av ble det bare bedre og bedre, selv om det gikk i bølger. Både lekkasjen og ødemet ble etter hvert redusert, og X gikk ned hele to størrelser i sko. Senere har hun kun hatt enkelte oppbluss med små lekkasjer fra føttene, og disse har stoppet fort.

Diagnosen lymfødem ble stilt om lag to måneder etter start med lymfødembehandling. Nå, ti år senere, får hun lymfødembehandling hver annen uke og bruker også pulsator hjemme.

Men, – et annet lekkasjeprosblem har oppstått. Hun har i senere tid, i en treårsperiode, omtrent hver annen måned, hatt lekkasje av lymfevæske fra kjønnsleppene fra noe som ligner små konger eller byller. Disse er vonde, etter hvert sprekker de – og da kan det også komme litt blod i tillegg til lymfevæsken. Dette har hun ikke fått behandling for.

X har brukt pulsator siden 1997. Hun har lært – og bruker – pulsatoren riktig med forangående stimulering av hals, armhuler og mage, – men hun synes hun i senere tid har merket at kjønnslepper og -åpning, urinvei og analåpning er blitt trangere, og gir henne mer ubehag. Og hun lurar på om det kanskje kan ha sammenheng med pulsatorbruken. Hun har ikke presentert dette problemet for primærlege eller fysioterapeut. ■